

Adroddiad i	Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru	
Dyddiad	19 Ionawr 2026	
Swyddog Arweiniol	Anthony Jones, Prif Swyddog Tân Cynorthwyol	
Swyddog Cyswllt	Mike Plant, Pennaeth Cynllunio, Perfformiad a Thrawsnewid	
Pwnc	Adolygiad o'r Ddarpariaeth Frys	

PWRPAS YR ADRODDIAD

- 1 Rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i Aelodau Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru (yr Awdurdod) ar waith gweithgor yr Adolygiad o'r Ddarpariaeth Frys. Sefydlwyd y gweithgor mewn ymateb i'r argymhelliad a wnaed yng nghyfarfod 20 Ionawr 2025 i swyddogion barhau i ddyfeisio ac i brofi atebion amgen gyda chyrrff cynrychioladol er mwyn mynd i'r afael â chynnig darpariaeth frys mewn lleoliadau gwledig, o fewn y gyllideb y cytunwyd arni.

CRYNODEB GWEITHREDOL

- 2 Mae grŵp yr Adolygiad o'r Ddarpariaeth Frys wedi'i ddisodli gan "Grŵp Gweithredu'r Cydgytundeb" (CAIG) ers Ebrill 2025, pan gafodd y cydgytundeb gorffenedig ei lofnodi gan y PST ac Undeb y Brigadau Tân ar lefelau rhanbarthol a chenedlaethol.
- 3 Aeth cynllun peilot y Cydgytundeb yn fyw ar 1 Ionawr 2026. Mae'r Grŵp Gweithredu yn parhau i fodoli ac yn cynnwys swyddogion o Undeb y Brigadau Tân a swyddogion o'r fîm trawsnewid, ond mae wedi ymestyn i gynnwys personél o'r rhan fwyaf o swyddogaethau er mwyn sicrhau bod y cam peilot yn cael ei gefnogi'n llawn.
- 4 Mae'r Grŵp Gweithredu yn parhau i weithio gyda'i gilydd er mwyn gweithredu'r cytundeb ac i fonitro ac adolygu'r mesurau peilot sydd ar waith. Diben y mesurau yw gwella gwytnwch y system ddyletswydd bresennol ar draws yr wyth gorsaf Amser Cyflawn/Criw Dydd, gan ganiatáu model darpariaeth frys sy'n fwy effeithiol ac effeithlon ar draws Gogledd Cymru gyfan.
- 5 Mae'r Grŵp Gweithredu bellach yn y cam monitro ac adolygu, ac mae'n casglu data o 1 Medi 2025, pan gyflwynwyd darpariaeth frys yng nghefn gwlad yn ystod y dydd ym Mhorthmadog a Dolgellau, ac o 1 Ionawr 2026 pan ddaeth y cynllun peilot yn gwbl weithredol. Bydd y data hwn yn cael ei gyflwyno i'r Awdurdod mewn cyfarfodydd yn y dyfodol.

ARSYLWADAU GAN Y PANEL GWEITHREDOL/PWYLLGOR ARCHWILIO

- 6 Nid yw'r adroddiad hwn wedi'i gyflwyno i'r Panel Gweithredol na'r Pwyllgor Archwilio cyn hyn.

ARGYMHELLIAD

- 7 Argymhellir bod Aelodau yn:

- i) **Nodi bod swyddogion wedi parhau i weithio gyda chyrff cynrychioliadol mewn partneriaeth gymdeithasol i ddatblygu ffordd ymlaen gyda'r Adolygiad o'r Ddarpariaeth Frys.**
- ii) **Nodi bod y cydgytundeb peilot a lofnodwyd gan y PST ac Undeb y Brigadau Tân bellach ar waith yn llawn ers 1 Ionawr 2026.**
- iii) **Nodi bod y cydgytundeb yn cael ei fonitro a'i adolygu'n barhaus, a bydd data pellach yn cael ei gyflwyno ynglŷn â'i berfformiad.**

CEFNDIR

- 8 Yn ystod y cyfnod rhwng mis Gorffennaf a mis Medi 2023, ymgynghorodd yr Awdurdod â'r cyhoedd ar dri opsiwn posibl ar gyfer darparu ei ymateb brys i gymunedau Gogledd Cymru yn y dyfodol. Gwnaed penderfyniad gan yr Awdurdod ym mis Rhagfyr 2023 i beidio â gweithredu unrhyw un o'r cynigion ar y pryd ond i barhau i weithio ar amrywiadau i'r cynigion. Mae'r cynigion yn yr ymgynghoriad, fodd bynnag, yn parhau i fod yn fyw.
- 9 Cyfarfu Grŵp Gorchwyl a Gorffen yn cynnwys 16 o gydweithwyr a oedd yn gweithio ar wahanol lefelau ac mewn gwahanol orsafoedd ac adrannau ledled Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru (Y Gwasanaeth), gan gynnwys cynrychiolwyr Undeb y Brigadau Tân, ar 12 achlysur rhwng Chwefror a Thachwedd 2024, ac yn ystod y cyfnod hwnnw fe wnaethant drafod ac ymchwilio i sawl model ymateb brys.
- 10 Ystyriwyd cynlluniau ar gyfer sawl opsiwn gan y Grŵp Gorchwyl a Gorffen gan gynnwys modelau ar gyfer cynnwys staff ar y rhestr ddyletswyddau mewn ffyrdd gwahanol er mwyn rhyddhau'r swyddi sydd eu hangen i'w lleoli mewn lleoliadau ychwanegol, a thrwy hynny gefnogi model darpariaeth frys mwy effeithlon ac effeithiol. Roedd hyn yn cynnwys sut y gallai'r trefniadau rhestr ddyletswyddau presennol fod yn wytnach. Felly, nid syniad newydd yw'r sail ar gyfer y Cydgytundeb ond un y mae'r is-grŵp wedi ailymweld ag ef cyn i gynigion o'r ymgynghoriad cyhoeddus gael eu hailystyried.

- 11 Yn ei gyfarfod ar 28 Ebrill 2025, ailddatganodd yr Awdurdod ei ymrwymiad i ddarparu model darpariaeth frys mwy effeithiol ac effeithlon ar draws Gogledd Cymru i fynd i'r afael â'r risgiau a nodwyd yn ystod yr adolygiad o'r ddarpariaeth frys a oedd yn cydnabod heriau darparu darpariaeth frys mewn ardaloedd gwledig a sut roedd angen addasu'r defnydd o adnoddau heb unrhyw gynnydd i'r gyllideb.

GWYBODAETH

- 12 Mae'r Cydgytundeb wedi diwygio'r amseroedd dechrau a gorffen ar gyfer pob gorsaf 24 awr a Chriw Dydd. Dechreuodd hyn ar 1 Medi 2025, wedi'i gefnogi gan ddiwygiadau y cytunwyd arnynt i bolisïau a gweithdrefnau gwyliau. Dechreuodd y cynllun peilot blwyddyn gwyliau 12 mis llawn cyntaf sy'n golygu dechrau am 08:00 gyda shifft dydd 10 awr, ar 1 Ionawr 2026 a bydd yn rhedeg am 24 mis.
- 13 Anfonwyd memorandwm mewnol at yr holl bersonél gweithredol ym mis Mehefin 2025 yn manylu ar y newidiadau i'r amseroedd dechrau a gorffen yn unol ag egwyddorion partneriaeth gymdeithasol er mwyn rhoi cymaint o rybudd â phosibl i bersonél allu gwneud unrhyw drefniadau angenrheidiol. Mae storfa ganolog o wybodaeth a dogfennau canllaw gan gynnwys cwestiynau cyffredin wedi'i chreu gan y Grŵp Gweithredu ar Fewnwyd y Gwasanaeth, Hwb, er budd yr holl bersonél yr effeithir arnynt.
- 14 Mae'r timau cynllunio corfforaethol a thrawsnewid yn coladu'r data a ddisgrifir uchod er mwyn rhoi cyflwyniad ar berfformiad y peilot yng nghyfarfodydd yr Awdurdod yn y dyfodol. Mae'r arwyddion cynnar yn awgrymu bod darpariaeth frys yng nghefn gwlad wedi gwella ers lansiad rhannol y peilot ar 1 Medi 2025.
- 15 Rydym wedi cael nifer o geisiadau gweithio hyblyg gan unigolion ers newid yr amseroedd dechrau. Mae'r ceisiadau hyn yn cael eu rheoli'n lleol mewn ffordd anffurfiol lle bynnag y bo modd.
- 16 Bydd yr aelodau'n falch o glywed bod gwaith risg critigol eisoes yn cael ei wneud gan y criwiau ym Mhorthmadog a Dolgellau, ac mae hyn wedi'i hyrwyddo drwy'r gwasanaeth i gyd gan ein tîm cyfathrebu corfforaethol. Mae'r gwaith hwn yn cynnwys casglu gwybodaeth am risgiau safle-benodol ym mhrosiect cebl foltedd uchel aber afon Dwyrdd ym Mhenrhyndeudraeth, ac archwiliadau diogel ac iach gydag unigolion risg uwch yn Nolgellau.

GOBLYGIADAU

Amcanion Llesiant	Rhaid i ganlyniadau'r Adolygiad o'r Ddarpariaeth Frys fodloni rhwymedigaethau'r Awdurdod o dan Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015.
Cyllideb	Rhaid i unrhyw ddatrysiad fod o fewn y gyllideb a gymeradwywyd.
Cyfreithiol	Amh.
Staffio	Mae'r Gwasanaeth wedi parhau i weithio gyda staff a'u cyrff cynrychioliadol a bydd yn parhau i wneud hynny. Darperir diweddariadau rheolaidd yn y Cydbwyllgor Ymgynghori a Negodi a thrwy'r Crynodeb Wythnosol yn ogystal â thrwy ymweliadau â gorsafoedd gan swyddogion.
Cydraddoldeb / Hawliau Dynol / Y Gymraeg	Mae Swyddog Cydraddoldeb, Amrywiaeth a Chynhwysiant y Gwasanaeth wedi ymgysylltu â grwpiau Cydraddoldeb, Amrywiaeth a Chynhwysiant drwy gydol yr ymgynghoriad. Mae'r Adolygiad o'r Ddarpariaeth Frys o fewn y Cynllun Gweithredu Rheoli Risg Cymunedol gydag adborth yn cael ei gasglu ynghylch hyn hefyd.
Risgiau	Mae'r Adolygiad o'r Ddarpariaeth Frys a gwaith y Grŵp Gweithredu a ddaeth yn ei sgil yn ceisio lleihau'r risgiau o beidio â gallu ymateb i argyfyngau yn effeithiol ac yn effeithlon yng nghymunedau Gogledd Cymru.